

INFORMACJA

O DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH W ROKU 2003

KATOWICE, kwiecień 2004 r.

I. WSTĘP

W czerwcu 2003 roku minęło 10 lat od nadania osobowości prawnej **Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach**. Fundusz działa w ramach systemu finansowania ochrony środowiska w Polsce, w którym aktualnie funkcjonują także:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- powiatowe i gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Podstawą prawną funkcjonowania Funduszu jest ustawa – Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. Ustaw nr 62 poz. 627 z późniejszymi zmianami) oraz Statut nadany przez Zarząd Województwa Śląskiego.

Fundusz jest istotnym instrumentem wdrażania regionalnej polityki ochrony środowiska. Dofinansowanie zadań przez Fundusz następuje z uwzględnieniem zasad i warunków określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska, zgodnie z II Polityką Ekologiczną Państwa oraz Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000–2015 i „Programem ochrony środowiska województwa śląskiego do 2004 roku oraz celami długoterminowymi do roku 2015”.

WFOŚiGW w Katowicach wspiera działania na rzecz zrównoważonego rozwoju regionu poprzez preferencyjne dofinansowanie przedsięwzięć realizujących cele długookresowe i krótkookresowe zapisane w wojewódzkim programie ochrony środowiska oraz zapewniających absorpcję środków unijnych dla osiągnięcia w województwie śląskim stanu środowiska zgodnego z warunkami określonymi w umowie akcesyjnej.

II. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH WFOŚiGW W KATOWICACH

1. RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza Funduszu działała w 2003 roku w składzie 10 osobowym. Pracami Rady Nadzorczej do końca stycznia kierował Pan Andrzej Skowroński, zaś od lutego Pan Marian Gajda.

W 2003 roku Rada odbyła **12** posiedzeń, podczas których podjęła **343** uchwały oraz zapoznała się z **40** informacjami.

Rada Nadzorcza w 2003 roku, m.in.:

- zaaprobowała bilans, rachunek zysków i strat oraz zatwierdziła podział zysku za 2002 r.,
- przyjęła „Sprawozdanie z działalności Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w 2002 roku”,
- skorygowała „Plan finansowy WFOŚiGW w Katowicach na 2003 rok”,
- uchwaliła „Program udzielania pomocy przedsiębiorcom ze środków WFOŚiGW w Katowicach w okresie 01.03.2003 – 30.04.2004 roku”,
- zatwierdziła wnioski o udzielenie pożyczek i dotacji (o udzielenie pomocy powyżej kwoty 903.859,29 zł), w sprawie umorzeń oraz nabycia akcji i wnoszenia udziałów do spółek,
- uchwaliła plan działalności WFOŚiGW w Katowicach na 2004 rok,
- na bieżąco oceniała realizację planu działalności i przestrzeganie procedur obowiązujących w Funduszu.

Rada Nadzorcza podjęła **91** uchwał dotyczących dofinansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej o łącznej wartości **314,1 mln zł**.

Rada podjęła również **57** uchwał w sprawie zmiany podjętych decyzji o dofinansowaniu i **36** decyzji o charakterze organizacyjnym. Ponadto Rada Nadzorcza rozpatrzyła **159** wniosków o częściowe umorzenie udzielonych pożyczek.

2. ZARZĄD I BIURO FUNDUSZU

Do 30.09.2003 roku Zarząd pracował w następującym składzie:
- Wiesław Siwczak – Prezes Zarządu
- Barbara Rymer, Jan Huzarewicz, Włodzimierz Sokół i Zbigniew Wieczorek – Zastępcy Prezesa Zarządu.

Zarząd Województwa Śląskiego podjął 18 września 2003 roku uchwały w sprawie odwołania z funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu Pani Barbary Rymer i Pana Jana Huzarewicza oraz powołania na funkcję Zastępcy Prezesa Zarządu Pana Franciszka Procka i Pana Zenona Rodzaja.

Zarząd odbył w 2003 roku **88 posiedzeń** i podjął **1756 uchwał**, z czego **750 w sprawie udzielenia dotacji i pożyczek**. Praca Zarządu koncentrowała się przede wszystkim na:

- realizowaniu uchwał i zaleceń Rady Nadzorczej,
- gospodarowaniu środkami finansowymi Funduszu,
- przygotowaniu projektu „Planu działalności Funduszu na 2004 rok”,
- podejmowaniu uchwał o udzieleniu pożyczek i dotacji na zadania, w których udział Funduszu nie przekraczał 903.859,29 zł, oraz opiniowaniu wniosków w celu zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą dofinansowania przedsięwzięć, w których udział Funduszu przekraczał tę kwotę,
- zawieraniu umów pożyczek i dotacji (z oceną zdolności kredytowej i form zabezpieczenia), umów o częściowym umorzeniu pożyczek,
- kontroli realizacji umów, rozliczaniu rat pożyczek i dotacji oraz zadań zakończonych,
- współpracy z Sejmikiem Województwa Śląskiego, Urzędem Marszałkowskim, Śląskim Urzędem Wojewódzkim, funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, służbami ochrony środowiska oraz społecznymi organizacjami ekologicznymi,

W 2003 roku ukończono pracę nad „**Strategią WFOŚiGW w Katowicach**”, która obejmuje wieloletni plan finansowy, politykę jakości i środowiskową oraz programy operacyjne.

Wdrożony został w Funduszu **Zintegrowany System Zarządzania Jakością i Środowiskowego**. Opracowana została Księga Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością i Środowiskowego, która zawiera opis funkcjonowania w Funduszu zintegrowanego systemu zarządzania jakością i środowiskowego, opracowanego zgodnie z wymaganiami międzynarodowych norm: ISO 9001:2000 oraz ISO 14001:1996. Zarząd sformułował politykę jakości i polityka środowiskową.

Fundusz w dniu 03.06.2003 roku otrzymał Certyfikat zgodności z wymaganiami norm ISO 9001 i ISO 14001 w zakresie gromadzenia i gospodarowania środkami finansowymi, z ich przeznaczaniem na dofinansowanie przedsięwzięć proekologicznych, poprawiających stan środowiska w województwie śląskim.

3. DZIAŁALNOŚĆ WFOŚiGW NA RZECZ PEŁNEJ ABSORPCJI ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

3.1. Fundusz ISPA

Komitet Zarządzający ds. Funduszu ISPA zaakceptował w latach 2000 – 2003 8 projektów w sektorze wodno-ściekowym z terenu województwa śląskiego (dla miast: **Gliwice, Ruda Śląska, Rybnik, Katowice, Częstochowa, Sosnowiec** oraz dla Międzygminnego Związku ds. Ekologii w **Żywcu** i Samorządowego **Chorzowsko-Świętochłowickiego** Związku Wodociągów i Kanalizacji w Chorzowie).

Łączny koszt zadań zatwierdzonych przez Komisję Europejską w województwie śląskim wynosi 407 mln euro, w tym zaangażowanie Funduszu ISPA – 243,3 mln euro. W projektach tych udział środków dotacyjnych z Unii Europejskiej wynosi średnio 60 %.

W Funduszu podjęte zostały działania dla określenia szczególnych zasad dofinansowania tych projektów. Już w grudniu 2002 roku zostały podjęte decyzje

o dofinansowaniu trzech pierwszych projektów ze środków Funduszu na łączną kwotę **161 mln zł** (ok. 35 mln euro), do wydatkowania w latach 2003-2007. Z uwagi na długotrwałe procesy przeprowadzania przetargów międzynarodowych do tej pory nie zostały przygotowane przez beneficjentów Funduszu ISPA odpowiednie dokumenty (harmonogramy rzeczowo-finansowe) pozwalające na uruchomienie, zarezerwowanych na ten cel, środków finansowych Funduszu.

3.2. Program SAPARD

W ramach programu SAPARD zrealizowano **30 gminnych** projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej dofinansowanych ze środków Funduszu w kwocie **28,3 mln zł**. Udział środków unijnych w tych projektach wyniósł 26,1 mln zł (ok. 42 % kosztów ogółem zadań).

W trakcie przygotowania jest kolejnych 7 wniosków – wnioskowana kwota ze środków WFOŚiGW - 7,6 mln zł, a przewidywany udział środków programu SAPARD – 6,8 mln zł.

3.3. Fundusz Spójności

Fundusz zaangażował się w prace związane ze sporządzeniem wstępnej listy projektów przewidzianych do finansowania z Funduszu Spójności na lata 2004-2006. W tym celu przeprowadzono konsultacje z gminami oraz analizę wniosków jednostek samorządowych zgłoszonych do bazy danych Urzędu Marszałkowskiego. Na podstawie dokonanej oceny, obejmującej zgodność z warunkami brzegowymi określonymi dla tego Funduszu, opracowano listę regionalnych projektów wnioskowanych do dofinansowania z Funduszu Spójności.

Lista ta przekazana została do Departamentu Integracji Europejskiej w Ministerstwie Środowiska, Wojewody Śląskiego, Marszałka Województwa Śląskiego oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Z przedstawionej przez Fundusz listy projektów - **10** to projekty zatwierdzone w 2003 roku przez Ministra Środowiska do przygotowania aplikacji do Funduszu Spójności. Większość zaakceptowanych projektów dotyczy gospodarki wodno-ściekowej, związanych z wdrażaniem przepisów Wspólnot Europejskich (głównie dyrektywy 91/271).

Lista projektów wskazanych przez Ministra w roku 2003 obejmuje:

- **7 projektów w sektorze wodno-ściekowym:** Gminy: Bytom, Zabrze, Tychy, Jastrzębie Zdrój, Pszczyna, Tarnowskie Góry, Racibórz
- **2 projekty z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi:** Gminy: Bielsko – Biała, Sosnowiec,
- **1 projekt z zakresu ochrony przeciwpowodziowej:** RZGW Gliwice – Zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz.

Ogólna wartość zaakceptowanych projektów wynosi 2 114,5 mln zł, wartość wnioskowanej pomocy z Funduszu Spójności: 1 507,65 mln zł (324 mln euro).

Weryfikacja list wojewódzkich proponowanych do dofinansowania ze środków Funduszu Spójności odbywa się w okresach półrocznych. W sporządzonym (na podstawie zgłoszonych wniosków wstępnych) w grudniu 2003 roku wykazie zadań wskazanych przez WFOŚiGW w Katowicach do dofinansowania ze środków Funduszu Spójności znajduje się kolejnych **20 projektów** z terenu województwa śląskiego.

Lista projektów obejmuje:

- 15 z zakresu gospodarki wodno-ściekowej,
- 1 dotyczący gospodarki odpadami;
- 2 z zakresu ochrony powietrza;
- 2 dotyczące rekultywacji.

Ogólna wartość tych projektów wynosi **2 660,9 mln zł**; wnioskowana kwota z Funduszu Spójności **2 041,9 mln zł (ok. 440 mln euro)**.

WFOŚiGW w Katowicach, jako instytucja wdrażająca III stopnia, podjął działania dla podmiotowego i administracyjnego przygotowania się do absorpcji środków pomocowych oraz do zarządzania i kontroli przedsięwzięć przeznaczonych do współfinansowania ze środków przedakcesyjnych i akcesyjnych.

W podstawowych dokumentach dotyczących zasad dofinansowania zadań przez WFOŚiGW w Katowicach jako priorytet przyjęto współfinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pomocowych.

Celem dostosowania instytucjonalnego w Funduszu wprowadzono:

- zmiany organizacyjne Biura Funduszu,
- system doskonalenia i uzupełnienia kwalifikacji osób zajmujących się projektami międzynarodowymi,
- opracowano i wdrożono procedurę „Zarządzanie i kontrola przedsięwzięć dofinansowywanych z Funduszu Spójności „

Przy przygotowaniu projektów do Funduszu Spójności z terenu województwa śląskiego Fundusz współpracował z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W dniu 15 kwietnia 2003 roku zostało zawarte **"Porozumienie w sprawie przygotowania przedsięwzięć w sektorze ochrony środowiska planowanych do dofinansowania z Funduszu Spójności"** pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a 16 wojewódzkimi funduszami. Porozumienie to określa m.in. obowiązki Funduszu przy przygotowywaniu na terenie województwa przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska przeznaczonych do finansowania ze środków Funduszu Spójności w latach 2004-2006.

3.4. Fundusze Strukturalne

W oparciu o ustalenia Konwentu Marszałków stworzono warunki do włączenia wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w proces oceny i przygotowania projektów do dofinansowania ze środków funduszy strukturalnych, zwłaszcza w ramach **Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego**.

Fundusz wspomaga również działalność informacyjną prowadzoną przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w sprawie projektów z dziedziny ochrony środowiska zgłaszanych do **Sektorowego Programu Operacyjnego - Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw**. Dla tego Programu instytucją wdrażającą jest NFOŚiGW.

4. WSPÓŁDZIAŁANIE Z ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

4.1. WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDEM WOJEWÓDZTWA

Zarząd Funduszu współpracował z Zarządem Województwa Śląskiego w zakresie polityki dofinansowania w latach 2002-2003 przedsięwzięć na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej w regionie.

Zarządowi Województwa przekazano „Sprawozdanie z działalności Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2002 roku”, kwartalne sprawozdania z gospodarowania środkami Funduszu w 2003 roku oraz sprawozdania o stanie należności i zobowiązań.

WFOŚiGW przekazywał informacje o działalności Funduszu w pozyskiwaniu środków Unii Europejskiej na realizację inwestycji w województwie śląskim.

Na zaproszenie Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Śląskiego Zarząd Funduszu brał udział w posiedzeniach Komisji, których tematem była działalność WFOŚiGW w Katowicach.

Biuro Funduszu współpracowało z wydziałami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, w szczególności z Wydziałem Ochrony Środowiska oraz Wydziałem Współpracy Międzynarodowej. Współpraca polegała m.in. na opiniowaniu przez właściwe wydziały Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego dofinansowania ważniejszych przedsięwzięć.

Przedstawiciele Funduszu uczestniczyli w szeregu spotkań, konferencji i seminariów organizowanych z udziałem przedstawicieli europejskich regionów partnerskich oraz delegacji zagranicznych przebywających w naszym województwie na zaproszenie władz regionu.

Przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego brali udział w pracach jury konkursów organizowanych przez Fundusz oraz w zespole ds. weryfikacji wniosków o dofinansowanie prac naukowo – badawczych dofinansowywanych ze środków Funduszu.

4.2. WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI GMIN I POWIATÓW

Członkowie Zarządu Funduszu organizowali indywidualne spotkania z przedstawicielami gmin w celu przedyskutowania problemów poszczególnych gmin i powiatów, w tym również dotyczących inwestycji planowanych do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej. Zarząd i pracownicy Biura uczestniczyli również w spotkaniach organizowanych przez poszczególne jednostki samorządowe.

Fundusz dofinansował 77 gminnych i powiatowych programów ochrony środowiska (w ramach regionalnego zintegrowanego systemu zarządzania środowiskowego powiatem i gminą) oraz dofinansował uczestnictwo gmin w krajowych targach ekologicznych.

Zarządy gmin i powiatów na bieżąco otrzymywały szczegółowe informacje o priorytetowych przedsięwzięciach, zasadach i kryteriach wyboru zadań do finansowania.

Wobec kolejnych propozycji zmiany statusu wojewódzkich funduszy samorządy wyraziły sprzeciw dla tych zmian, podkreślając dobrą współpracę z Funduszem w realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska.

4.3. WSPÓŁPRACA ZE ŚLĄSKIM URZĘDEM WOJEWÓDZKIM W KATOWICACH

Zarząd i Biuro Funduszu w 2003 roku kontynuowały współpracę ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim w Katowicach.

Współpraca obejmowała opiniowanie ważniejszych zadań przez właściwe wydziały Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, zapewnienie udziału przedstawicieli Urzędu w jury konkursów organizowanych przez Fundusz oraz w zespole ds. weryfikacji merytorycznej prac naukowo-badawczych wnioskowanych do dofinansowania ze środków Funduszu,

Wojewoda Śląski został poinformowany o planie działalności Funduszu na 2003 rok, w tym o kryteriach wyboru zadań do dofinansowania, liście przedsięwzięć priorytetowych i zasadach dofinansowania zadań oraz o planie finansowym Funduszu.

Wojewoda otrzymał także roczne, szczegółowe sprawozdanie z działalności Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2002 roku. Otrzymywał ponadto kwartalne sprawozdania z gospodarowania środkami Funduszu w 2003 roku.

Wojewoda, jako organ nadzoru, otrzymywał na bieżąco uchwały Rady Nadzorczej Funduszu. W ciągu 2003 roku Wojewoda nie wniósł uwag do gospodarowania środkami Funduszu, żadna z uchwał Rady Nadzorczej Funduszu nie została przez Wojewodę uchylona.

4.4. WSPÓŁPRACA Z INNYMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

W roku 2003 kontynuowano współpracę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz innymi wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie:

- przygotowania przedsięwzięć do dofinansowania z Funduszu Spójności,
- doskonalenia procedur związanych z dofinansowaniem przedsięwzięć ekologicznych,
- wymiany ekspertyz i opinii.

Fundusz był organizatorem spotkań przedstawicieli wojewódzkich oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w których udział brali również przedstawiciele Ministerstwa Środowiska. W dniu 5 czerwca 2003 r. odbyła się w Katowicach publiczna debata połączona z audycją radiową poświęcona ochronie środowiska, a przede wszystkim mechanizmom finansowania środowiska. Uczestnikami tego spotkania byli prezesi zarządów funduszy wojewódzkich i NFOŚiGW oraz przedstawiciele służb i organizacji ekologicznych.

Fundusz był także współorganizatorem konferencji naukowej p.n. „Rola i znaczenie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej po integracji Polski z Unią Europejską”. Po konferencji odbyło się spotkanie konsultacyjne prezesów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

4.5. DZIAŁANIA W ZAKRESIE KONTAKTÓW ZE SPOŁECZEŃSTWEM ORAZ ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Fundusz regularnie przekazywał poprzez media (prasę, radio, telewizję) informacje o działaniach Funduszu w zakresie wspierania przedsięwzięć na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w tym o zakresie i formach pomocy udzielanej realizatorom zadań. Zainteresowanie mediów działalnością Funduszu wzrosło w świetle proponowanych zmian statusu wojewódzkich funduszy i demontażu istniejącego systemu finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Formami współpracy z mediami były zarówno: konferencje prasowe, wywiady, których udzielali Prezes i członkowie Zarządu Funduszu, a także materiały informacyjne przekazywane poszczególnym redakcjom.

Celem koordynacji działań edukacyjnych w regionie kontynuowano współpracę z Regionalnym Centrum Edukacji Ekologicznej przy Fundacji „Silesia” w Katowicach. Fundusz dofinansowywał działania realizowane przez organizacje działające w ramach RCEE oraz akcje na rzecz edukacji ekologicznej i ochrony przyrody przeprowadzane przez inne organizacje pozarządowe.

Formą bezpośrednich kontaktów pracowników Funduszu ze społeczeństwem był udział w targach „INTERECO”, a także targach ekologicznych i imprezach organizowanych w gminach. WFOŚiGW w roku 2003 brał aktywny udział w Międzynarodowych Targach Ekologicznych w Poznaniu – POLEKO 2003. Na wspólnym stoisku dla 16 wojewódzkich funduszy, WFOŚiGW w Katowicach zaprezentował swoją dziesięcioletnią działalność na rzecz ochrony środowiska regionu śląskiego.

Pracownicy Funduszu brali również udział w spotkaniach i konferencjach tematycznie związanych z problematyką ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w trakcie których informowano o możliwościach pozyskiwania pomocy ze środków Funduszu oraz możliwościach i sposobie jej wykorzystania.

Do form działalności informacyjnej Funduszu zaliczyć można współpracę z jednostkami samorządu gospodarczego, w tym w zakresie prowadzenia punktów konsultacyjnych związanych z przekazywaniem informacji o działaniu systemu funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej przy:

- Żorskiej Izbie Gospodarczej w Żorach,
- Polskiej Izbie Ekologii w Katowicach,
- Regionalnej Izbie Gospodarczej w Katowicach.

Fundusz posiada własną stronę internetową (www.wfosigw.katowice.pl), na której można znaleźć nie tylko podstawowe informacje o Funduszu, ale i o programie dofinansowania zadań ekologicznych, w tym wzory wniosków i wykaz dokumentów wymaganych w procedurach przyznawania dotacji oraz pożyczek.

III. STRUKTURA FINANSOWANIA ZADAŃ

1. STRUKTURA WPŁYWÓW I WYDATKÓW

W strukturze **wpływów** od szeregu lat znaczące pozycje stanowią wpływy z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, zwroty rat pożyczek i kredytów oraz wpływy z tytułu odsetek od pożyczek i oprocentowania rachunków bankowych.

W roku 2003 wpływy wyniosły **284,5 mln zł**, z tego z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i kar pieniężnych wyniosły 117,4 mln zł (41%), natomiast z działalności Funduszu (zwroty rat

pożyczek i wpływy z oprocentowania pożyczek) wyniosły 164 mln zł, co stanowi 58 % całości wpływów.

Tabela nr 1. Struktura wpływów WFOŚiGW w latach 2001-2003 (w mln zł)

Lp.	Wpływy	2001	2002	2003
1.	Wpływy z opłat i kar:	93,7	124,8	117,4
1.1	z opłat za korzystanie ze środowiska	93,0	106,6	88,6
1.2	administracyjnych kar pieniężnych	0,7	0,8	0,4
1.3	nadwyżek opłat z funduszy gminnych	0,0	17,4	28,4
2.	Zwroty rat pożyczek	130,3	117,7	128,3
3.	Wpływy z działalności Funduszu	62,3	55,8	35,7
4.	Pomoc zagraniczna	1,5	2,0	1,5
5.	Inne	1,0	0,2	1,6
	Razem	288,8	300,5	284,5

W roku 2003 nastąpił spadek wpływów z opłat i kar (o 17,1 %, t.j. o 18,3 mln zł). Spadek złagodzony został wzrostem wpływów z nadwyżek z gminnych funduszy. Znaczne obniżenie (o 20,1 mln zł) nastąpiło we wpływach z działalności Funduszu spowodowane:

- zmniejszeniem oprocentowania pożyczek oraz zastosowaniem innych preferencji dla samorządów,
- zmniejszeniem dochodów z oprocentowania środków na rachunku bankowym w związku ze znacznym obniżeniem stóp procentowych w roku 2003.

Wydatki Funduszu rosły systematycznie, osiągając w roku 2003 kwotę **341,8 mln zł** (o 26 % więcej niż w roku 2002). Najwyższy przyrost wydatków wystąpił w udzielaniu pożyczek i kredytów o 63,9 mln zł (t.j. o 37%) więcej niż w roku 2002.

Wydatki w formie dotacji wyniosły 90,1 mln zł i były wyższe niż w latach poprzednich (odpowiednio 73,7 mln zł w 2001 roku, 86,6 mln zł w roku 2002).

Struktura wydatków przedstawia się następująco:

Tabela nr 2. Struktura wydatków WFOŚiGW w latach 2001-2003 (w mln zł)

Lp.	Wydatki	2001	2002	2003
1.	Dotacje i dopłaty do kredytów	73,7	86,6	90,1
2.	Pożyczki i kredyty preferencyjne	145,2	173,2	237,1
3.	Koszty działalności Funduszu	10,0	9,2	9,4
4.	Inwestycje własne	0,7	0,6	1,4
5.	Pomoc zagraniczna	0,3	3,2	1,5
6.	Inne (nagrody za działalność, kapitałowe)	6,4	1,1	2,3
	Razem	236,3	273,9	341,8

Wśród wydatków najwyższą kwotę stanowi finansowanie w postaci pożyczek i kredytów preferencyjnych - 70 %. Udział finansowania w formie dotacji oraz dopłaty do kredytów bankowych wynosi 26 %.

Pozostałe wydatki to koszty utrzymania Funduszu, przelewy opłat produktowych do gmin, inwestycje własne. Stanowią one 4 % ogółu wydatków Funduszu w 2003 roku.

2. PRIORYTETY FINANSOWANIA

W 2003 roku pomoc Funduszu na finansowanie ochrony środowiska wyniosła **364,9 mln zł**, osiągając najwyższy poziom w działalności Funduszu. Kwota ta obejmuje wypłaty z umów dotacji i pożyczek zawartych w 2003 roku oraz z umów zawartych wcześniej. Do pomocy zaliczono również kwotę stanowiącą wartość umorzeń pożyczek dokonanych w 2003r.

Zgodnie z przyjętą strategią finansowania najwięcej środków zostało skierowanych na **zadania inwestycyjne – 91%**. Podobnie jak w latach ubiegłych najwyższe wydatki poniesione zostały na zadania ochrony atmosfery – 44 % wydatków na inwestycje. Niewiele mniej środków wydatkowano na zadania z ochronie zasobów wodnych - 142 mln zł, co stanowi 43 % wydatków. Świadczy to o zmianie kierunku dofinansowania zadań przez Fundusz – na zadania ochrony wód. Przedsięwzięcia z tego zakresu należą do głównego kierunku zadań planowanych do finansowania ze środków strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej.

Tabela nr 3. Dofinansowanie zadań proekologicznych w 2003 roku (w tys. zł)

Lp.	Kierunek działania	Udzielona pomoc						Ogółem
		Pożyczki	Dotacje	Umorzenia	Inne			
					Dopłaty do kredytów	Linie kredytowe	Akcje i udziały	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Inwestycje, w tym:	234 682,6	59 798,9	36 622,1	122,8	2 425,6	33,9	333 685,9
1.	Ochrona zasobów wodnych, w tym:	113 954,9	10 886,5	17 037,9	85,5	33,4	0,0	141 998,2
1.1.	Ochrona wód	104 297,6	3 245,2	16 262,6	85,5	33,4		123 924,3
1.2.	Gospodarka wodna	9 657,3	7 641,3	775,3				18 073,9
3.	Gospodarka odpadami i ochrona pow. ziemi	18 512,3	17 766,8	1 322,2	6,5			37 607,8
4.	Ochrona powietrza	101 775,8	25 518,6	18 242,0	30,8	2 392,2		147 959,4
5.	Zapobieganie poważnym awariom		5 627,0					5 627,0
6.	Inne	439,6		20,0			33,9	493,5
II.	Działalność pozainwestycyjna:	29,6	30 204,9					30 234,5
1.	Ochrona przyrody i lasów		9 758,3					9 758,3
2.	Edukacja ekologiczna		3 855,1					3 855,1
3.	Zarządzanie środowiskowe		9 036,4					9 036,4
3.1.	Monitoring środowiska		6 171,7					6 171,7
3.2.	Programy, badania naukowe, opracowania		1 742,0					1 742,0
3.3.	Programy i projekty międzynarodowe		478,4					478,4
3.4.	Wspomaganie systemu kontroli opłat		644,3					644,3
4.	Inne, w tym:	29,6	7 555,1					7 584,7
4.1.	Profilaktyka zdrowotna dzieci		6 884,7					6 884,7
4.2.	Rolnictwo ekologiczne	29,6	670,4					700,0
III.	Nagrody za działalność							997,5
Ogółem (I+II+ III)		234 712,2	90 003,8	36 622,1	122,8	2 425,6	33,9	364 917,9

Więcej niż w latach ubiegłych wydatkowano na zadania z zakresu gospodarki odpadami, głównie na zadania związane z wykorzystaniem odpadów przemysłowych i komunalnych. Wydatki na zadania w dziedzinie gospodarki wodnej wyniosły 18,1 mln zł (5 % wydatków). Dotyczyły one głównie budowy zbiorników małej retencji i zabezpieczenia przeciwpowodziowego koryt rzecznych.

Na **zadania pozainwestycyjne** wydatkowano ze środków Funduszu w roku 2003 kwotę w wysokości 30,2 mln zł – **9 %** wszystkich wydatków, t.j. na poziomie roku ubiegłego.

Główne kierunki wydatków to ochrona przyrody, w tym obudowa lasów (31 % wydatków pozainwestycyjnych), edukacja ekologiczna, zwłaszcza dzieci i młodzieży (12 %), badania stanu środowiska prowadzone w ramach regionalnego monitoringu (20 %), profilaktyka zdrowotna dzieci (22%) oraz prace naukowo- badawcze, rolnictwo ekologiczne i kontrola systemu opłat.

Fundusz jest ważnym partnerem w realizacji zadań dla jednostek publicznych. W roku 2003 wydatki Funduszu w ponad 55 % dotyczyły jednostek publicznych.

Z pomocy Funduszu korzystały samorządy i jednostki organizacyjne o charakterze publicznym, przedsiębiorcy - niezależnie od formy własności, a także osoby fizyczne (linie kredytowe).

W podziale na beneficjentów wydatki WFOŚiGW w 2003 roku przedstawiały się następująco:

▪ jednostki samorządu terytorialnego	- 160,8 mln zł,
▪ jednostki budżetowe	- 38,1 „
▪ przedsiębiorcy (prywatni i publiczni)	- 102,8 „
▪ inne (np. fundacje, stowarzyszenia, spółdzielnie)	- 63,2 „
Razem	- 364,9 „

3. FORMY FINANSOWANIA

3.1. FINANSOWANIE POŻYCZKOWE

Finansowanie zwrotne stanowi główną formę dofinansowania zadań proekologicznych przez Fundusz.

W 2003 r. wypłaty w formie **pożyczek i kredytów** przekroczyły **237,1 mln zł** i były o 63,9 mln zł (o 37%) wyższe niż w 2002 roku.

Pożyczki udzielane były przede wszystkim na inwestycje w ochronie atmosfery (na ograniczenie niskiej emisji), na budowę kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków komunalnych.

Na zadania te przeznaczono ponad 87% całości kwoty udzielonych pożyczek i kredytów:

- w formie pożyczek wypłacono 234,7 mln zł,
- w ramach linii kredytowych prowadzonych przez banki ze środków Funduszu wypłacono 2,4 mln zł, głównie na zmianę ogrzewania w lokalach mieszkalnych i usługowych na terenie województwa.

Oprocentowanie pożyczek udzielanych przez Fundusz w roku 2003 było preferencyjne w stosunku do oprocentowania kredytów komercyjnych udzielanych przez banki. **Średnie oprocentowanie** pożyczek udzielanych przez Fundusz w roku 2003 wyniosło **2,7 %**, czyli znacznie poniżej stopy redyskonta weksli, która kształtowała się na poziomie 7,5 do 6 %. Stopa ta od czerwca 2003 roku uległa obniżeniu do 5,75 %.

Stopa oprocentowania pożyczek w WFOŚiGW kształtowała się w przedziale od 0,75 % do 3 %. W 2002 roku przedział ten wynosił od 1,4 % do 5,6 %.

3.2. FINANSOWANIE DOTACYJNE

Finansowanie dotacyjne w 2003 roku obejmowało:

- dotacje - 90,0 mln zł,
- dopłaty do kredytów preferencyjnych - 0,1 mln zł,

- (kredyty udzielone przez banki w latach ubiegłych)
- umorzenia częściowe pożyczek - 36,6 mln zł,
 - nagrody za działalność w ochronie środowiska - 1,0 mln zł.

Dotacje stanowią drugą pod względem wielkości grupę wypłat ze środków Funduszu. W ciągu 2003 r. udzielono **dotacji na kwotę 90 mln zł**, więcej o 3,4 mln zł niż w roku 2002.

Na dotacje inwestycyjne przypada 59,8 mln zł, a na dotacje pozainwestycyjne 30,2 mln zł.

Najwięcej dotacji wypłacono na zadania inwestycyjne, m.in. na ochronę powietrza, w tym jako udział Funduszu na realizację zadań w ramach programu z udziałem środków szwajcarskich. Kolejną grupę zadań finansowanych w formie dotacji stanowią zadania z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i realizacji programu małej retencji wodnej. W ochronie powierzchni ziemi najwyższe dotacje wypłacono na rekultywację terenu wraz z unieszkodliwianiem odpadów niebezpiecznych po byłych Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry”.

Dotacje pozainwestycyjne wyniosły 30,2 mln zł i skierowane zostały na ochronę przyrody i lasów, edukację ekologiczną, zarządzanie środowiskowe i profilaktykę zdrowotną dzieci.

Częściowe **umorzenia pożyczek** w roku 2003 wyniosły **36,6 mln zł**. Pożyczki umarzone były zgodnie z zasadami obowiązującymi w dniu zawarcia umowy pożyczki.

Z wnioskami o umorzenie części pożyczek wystąpiło w 2003 roku 191 wnioskodawców. Rada Nadzorcza rozpatrzyła 159 wniosków, w tym 140 pozytywnie wobec 19 wniosków podjęła decyzje o nie umorzeniu pożyczek. Podpisano 167 umów, w tym 27 umów spisano na podstawie uchwał Rady Nadzorczej WFOŚiGW podjętych w 2002 r.

Podstawowym warunkiem umorzenia części pożyczki było terminowe zakończenie realizacji zadania oraz osiągnięcie efektu ekologicznego określonego umową.

Środki z umorzenia pożyczki były przeznaczane przez większość inwestorów na realizację kolejnych zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami, wnioski jednostek samorządu terytorialnego o umorzenie pożyczek były rozpatrywane bezpośrednio po zakończeniu zadania i osiągnięciu zakładanych efektów.

Nagrody za działalność na rzecz poprawy stanu środowiska i gospodarki wodnej były przyznawane na wnioski organizatorów konkursów o zasięgu krajowym lub regionalnym („Złota miejscowość Radia Katowice 2003”, „Jorgowe drzewo”, „Szkłana Statuetka”), a także instytucjom i osobom wyróżniającym się w działaniach na rzecz ochrony środowiska przyznane przez Fundusz. Szczególnym uznaniem cieszą się nagrody przyznawane z okazji „Dnia Ziemi” w formie „Zielonych czeków”. Wybór laureatów dokonywany jest przez Kapitułę Nagród składającą się z przedstawicieli służb ochrony środowiska w województwie śląskim.

Łączne wypłaty na nagrody w 2003 roku wyniosły 1,0 mln zł.

IV. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE DOFINANSOWANIA ZADAŃ

1. WNIOSKI O DOFINANSOWANIE ZADAŃ

W 2003 roku do Biura Funduszu wpłynęło **1197 wniosków** o dofinansowanie realizacji przedsięwzięć ekologicznych na kwotę ogółem 810,4 mln zł.

Po weryfikacji merytorycznej i formalno-prawnej do dalszego rozpatrzenia **zakwalifikowano 1062 wnioski**. Wnioskowana kwota pomocy finansowej ogółem wynosiła 752,4 mln zł, w tym na rok 2003 - **289,2 mln zł**.

Nie zostały rozpatrzone w 2003 roku 135 wnioski na kwotę ogółem 58,0 mln zł (w tym 30,0 mln zł do wypłaty w 2003 roku). Były to wnioski głównie niekompletne oraz wnioski dotyczące zadań niezgodnych z listą zadań priorytetowych planowanych do dofinansowania w 2003 roku.

Zarząd i Rada Nadzorcza podjęły decyzję o udzieleniu pomocy finansowej w wysokości **226,5 mln zł na realizację 938 zadań**.

Nie została zakończona wydaniem decyzji o dofinansowaniu procedura rozpatrywania dla **124 wniosków**. Przyczyną niepodjęcia decyzji o dofinansowaniu zadań było:

- rezygnacja wnioskodawcy z realizacji zadania w 2003 r.
- niespełnienie wymogów formalno-prawnych związanych z uzyskaniem pomocy finansowej,
- przesunięcia realizacji zadania na rok następny.

Łącznie ze zobowiązaniami z lat poprzednich kwota przyznana na pomoc finansową na realizację **1227** przedsięwzięć ekologicznych w 2003 roku wyniosła **341,7 mln zł**.

Dodatkowo do oddziałów Banku Ochrony Środowiska udzielających kredytów preferencyjnych ze środków WFOŚiGW wpłynęły 193 wnioski na kwotę 2,3 mln zł.

Uwzględniając zasady wyboru zadań do dofinansowania w 2003 roku i zobowiązania wynikające z umów zawartych w latach poprzednich ustalono listę zadań przewidzianych do dofinansowania ze środków Funduszu.

Lista zadań priorytetowych w 2003 roku objęła **693 zadań inwestycyjnych**, w tym w ramach:

- **ochrony zasobów wodnych**
 - ✓ 135 zadań ochrony wód,
 - ✓ 45 zadań gospodarki wodnej i ochrony przed powodzią,
- **gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi – 36** zadań,
- **ochrony powietrza – 469** zadań,
- **zapobiegania poważnym awariom - 8** zadań,
- **innych zadań - 2** zadania z dziedziny rozwoju usług na rzecz ochrony środowiska i ochrony przed hałasem.

Do dofinansowania przyjęto **658 zadań pozainwestycyjnych**, w tym 227 zadań z zakresu edukacji ekologicznej, 85 z ochrony przyrody i lasów.

Z 1351 wniosków umieszczonych na liście zadań przewidzianych do dofinansowania w 2003 roku:

- dla 1227 wniosków podjęte zostały uchwały o dofinansowaniu,
- 80 zadań zostało skreślonych z listy z uwagi na brak uzupełnień dokumentów wymaganych przez Fundusz,
- 44 zadań zostało przeniesionych przez wnioskodawców do realizacji w 2004 roku.

W roku 2003 zakończona została realizacja projektu z udziałem środków zagranicznych p.n. „**Obniżenie emisji do powietrza poprzez zastosowanie lub wykorzystanie niskoemisyjnych źródeł ciepła opalanych węglem na terenie województwa śląskiego, współfinansowanych ze środków Rządu Szwajcarii i WFOŚiGW w Katowicach**”

Projekt był realizowany na podstawie Umowy (nr CPF/SWiSS/85/2001 zawartej w dniu 04.09.2001r.) pomiędzy Fundacją „Fundusz Współpracy” a WFOŚiGW w Katowicach, w okresie od **04.09.2001 r. do 30.10.2003 r.**

Projekt wzbudził duże zainteresowanie podmiotów, do których był kierowany. Pełne rozwinięcie realizacji Projektu nastąpiło w sezonie inwestycyjnym 2002 r.

W roku 2003 zgłaszane były kolejne wnioski o dofinansowanie zadań z wykorzystaniem niskoemisyjnych źródeł ciepła opalanych węglem, których finansowanie (po wykorzystaniu środków Rządu Szwajcarii) przejął WFOŚiGW.

Łącznie w czasie trwania „Projektu...” zawarto **435 umów o dofinansowanie 168 zadań** na kwotę **28,25 mln zł**, w tym:

- 122 umowy dotacji ze środków Rządu Szwajcarii na łączną kwotę 5,05 mln zł,
- 178 umów dotacji ze środków WFOŚiGW na łączną kwotę 11,9 mln zł, (w tym 47 umów dotacji na kwotę 2,8 mln zł w zamian za dotacje ze środków Rządu Szwajcarii),
- 135 umów pożyczek ze środków WFOŚiGW na łączną kwotę 11,3 mln zł.

W wyniku realizacji tych zadań uzyskano wymierny efekt ekologiczny w postaci zmniejszenia emisji do powietrza: pyłu - ok. 398,3 Mg/a, SO₂ - ok. 184,9 Mg/a, B-a-P - ok. 137,1 kg/a.

2. ZAWARTE UMOWY

W 2003 roku zawarto **1373** umów o dofinansowaniu zadań ze środków Funduszu na kwotę ogółem **332,1 mln zł**.

Z procentowego podziału kwot umów zawartych w 2003 roku wynika, że Fundusz wspomagał w 2003 roku zadania służące przede wszystkim :

- poprawie jakości powietrza – 43 %
- poprawie jakości zasobów wodnych – 31 %
- gospodarce odpadami i rekultywacji – 14 %

Struktura zawartych umów przedstawia się następująco:

- 713 umów dotacji na kwotę 93,9 mln zł,
- 300 umów pożyczek na kwotę 199,1 mln zł,
- 167 umów umorzenia na kwotę 36,6 mln zł,
- 193 umowy w ramach linii kredytowych na kwotę 2,3 mln zł.

Liczba zawartych umów przewyższa ilość zgłoszonych wniosków, ponieważ większość zadań inwestycyjnych dofinansowywana była w formie dotacji i pożyczek (zgodnie z obowiązującymi zasadami udzielania dotacji i pożyczek). Średnie jednostkowe dofinansowanie wynikające z zawartych umów pożyczek i dotacji wyniosło 289 tys. zł, znacznie mniej niż w roku 2002 – 458 tys. zł. Średnia wartość umowy pożyczki wyniosła 663 tys. zł a dotacji 132 tys. zł. Wielkości te były niższe od podobnych w roku 2002 (odpowiednio 1170 tys. zł i 118 tys. zł).

Zobowiązania wynikające z zawartych umów na koniec 2003 roku wynosiły **259,8 mln zł**, w tym 161 mln zł pożyczek uzupełniających środki Funduszu ISPA na realizację 3 zadań z zakresu infrastruktury wodno - ściekowej w miastach: Gliwice, Ruda Śląska i Rybnik.

Zobowiązania te dotyczą wypłat przewidzianych na 2004 rok (ok. 50%) oraz w latach następnych. Zabezpieczają one finansowanie inwestycji o kilkuletnim cyklu realizacyjnym.

V. OSIĄGNIĘTE EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE

W roku 2003, przy współfinansowaniu Funduszu, zakończono realizację **385 zadań inwestycyjnych**.

Zakończone zadania przyczyniły się do uzyskania następujących efektów rzeczowych i ekologicznych:

- zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery o:
 - ✓ 2 606 Mg/a zanieczyszczeń pyłowych,
 - ✓ 197 212 Mg/a zanieczyszczeń gazowych, w tym 1 238 Mg/a SO₂,
- oczyszczania ścieków w 11 nowo wybudowanych bądź zmodernizowanych oczyszczalniach ścieków, o przepustowości 65,6 tys. m³/d,
- deponowania zgodnie z wymogami ochrony środowiska 1 068 tys. Mg/a odpadów.

W wyniku realizacji **523 zadań pozainwestycyjnych** z udziałem środków WFOŚiGW uzyskano następujące efekty rzeczowe i ekologiczne:

- przebudowano 944 ha oraz przygotowano glebę pod nasadzenia wiosenne w 2004 roku na obszarze 1.428 ha w nadleśnictwach województwa śląskiego,
- zalesiono nieużytki/grunty porolne, zgodnie z ustawą o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia, na powierzchni 294 ha,
- w ramach akcji „Posadź swoje drzewko” posadzono ok. 100.000 sztuk sadzonek drzew i krzewów,
- wykonano nowe nasadzenia 620 szt. drzew, 7.630 szt. krzewów, 3.500 szt. bylin i roślinności okrywowej w parkach w Zawierciu, Reptach, Żywcu, Pilchowicach, Kochcicach,

- wykonano cięcia i zabiegi pielęgnacyjne 1.859 drzew, przeprowadzono wycinkę drzew chorych w ilości 807 szt. oraz oczyszczono teren z samosiewek na powierzchni 11,64 ha w ramach prac pielęgnacyjnych w parkach zabytkowych w Żywcu, Czechowicach-Dziedzicach, Kozach, Ornontowicach, Pilchowicach, Istebnej, Reptach, Rybniku, Wodzisławiu, Zawierciu, Kochcicach,
- oczyszczono z samosiewek 15 ha terenu WPKiW w Chorzowie,
- kontynuowano działania dla ochrony przed szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem,
- odbudowano populację rodzimego gatunku skorupiaka (raka szlachetnego) poprzez zakup i wsiedlenie 200 kg raków do cieków wodnych,
- wykonano 828 mb zapór w rejonie tras wędrówek płazów głównymi szlakami komunikacyjnymi na obszarze Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- wykonano 4 ścieżki leśno-dydaktyczne w Nadleśnictwach Rudziniec, Rudy Raciborskie, Rybnik i Brynek: wykonano i zamontowano 117 tablic dydaktyczno-informacyjnych, wydano foldery informacyjne, wykonano ścieżkę dydaktyczną w zespole przyrodniczo-krajobrazowym Wielikąt,
- oznakowano 7 tras rowerowych w miejscowościach Jeleśnia, Ujsoty, Będzin, Mikołów, Starcza, Konopiska, Sośnicowice, o łącznej długości 30 km, umieszczono 80 tablic informacyjno-edukacyjnych oraz wydano foldery informacyjne,
- przeprowadzono 34 konferencje, sympozja, szkolenia, w których wzięło udział 2 545 uczestników, wydano 3 815 egzemplarzy materiałów pokonferencyjnych i poseminaryjnych, przeprowadzono 114 prelekcji i warsztatów,
- zorganizowano olimpiady wiedzy ekologicznej (szczebel wojewódzki i krajowy) z udziałem 271 uczniów,
- zakupiono i wydano 37.260 egzemplarzy książek, poradników, katalogów i biuletynów o tematyce ekologicznej,
- wydano 10.700 egzemplarzy plakatów i ulotek informacyjnych, zakupiono i wydano 25.500 egzemplarzy kalendarzy, terminarzy i zakładek,
- zorganizowano „Tydzień Ziemi”, przeprowadzono akcje: „Czysta Jura” oraz „Sprzątanie Świata”,
- objęto 3.370 dzieci badaniami profilaktycznymi (w ramach walki z ołowicą) a profilaktyką zdrowotną w miejscu zamieszkania objęto ok. 1.500 dzieci, z wyjazdów zdrowotnych skorzystało 39.704 dzieci,
- prowadzono stałe badania w regionalnym systemie monitoringu środowiska,
- dokonano wapnowania gleb o podwyższonej kwasowości, zanieczyszczonych metalami ciężkimi i na terenach popowodziowych – wysiano 19 463 ton wapna nawozowego na powierzchni 6 720 ha.

Opracował: Zespół Planowania, Sprawozdawczości
i Spraw Międzynarodowych WFOŚiGW w Katowicach